

MUNKAERŐPIACI ZSEBTÜKÖR 2017

**Idősorok
a rendszerváltástól
napjainkig**

**Készítette
BÁLINT MÓNICA
KÖLLŐ JÁNOS
SEBŐK ANNA
SHANSHAN WU**

A Munkaerőpiaci Zsebtükör 81 ábrán mutatja be a nemek közötti iskolázottsági, foglalkoztatási és kereseti különbségeket, az elérhető leghosszabb idősorokat és a legnagyobb hazai adatbázisokat használva. Nem egy tanulmányt tart a kezében az olvasó, amelyből kifelejtődött a szöveg, hanem egy böngészésre, nézegetésre szolgáló „képeskönyvet”, amely haszonnal forgatható buszon-villamoson, orvosi váróban vagy akár elalvás előtt az ágyban.

Az ábragyűjtemény összeállításakor különös figyelmet szenteltünk a férfiak és nők közötti iskolázottsági különbségeknek, valamint annak, hogy a két nem aránya élesen eltér a verseny- és közsférában: ennek figyelembevétele nélkül ugyanis nem ítéltető meg a két nem közötti kereseti rés. Hasonlóan fontos tényező a két nem élesen eltérő szerepvállalása a gyermeknevelésben: az ebből adódó munkaerőpiaci különbségeknek egy terjedelmesebb ábrablokkot szenteltünk.

Az ábrákon majd látunk furcsaságokat, irányváltásokat, hirtelen emelkedéseket-süllyedéseket. Ezek legtöbbjét négy tényező magyarázza: a minimálbérek megduplázása (2001–2002), a közalkalmazotti alapbérek 50 százalékos emelése (2003), majd fokozatos elinflálása (2006-tól) – ezek erősebben érintették a nőket, mint a férfiakat –, valamint a válság, amely elsősorban a férfiak munkapiaci helyzetét rontotta (2008–2010). A felmerülő kételyek egy részére választ adnak a Közelkép megfelelő fejezetei, másik részük megfejtése az olvasóra vár.

Egy zsebtükörtől ne várjuk azt, amit az „ómama velencei tükre” tudott. A zsebtükör apró, kicsit torzít, kicsit homályos, viszont mindig elővehető, ha szükség van rá – jó szolgálatot tesz egészen addig, amíg össze nem törik vagy el nem homályosodik, ami esetünkben az idő múlásával bizonyosan bekövetkezik.

Addig is jó böngészést!

A szerzők

Rövidítések

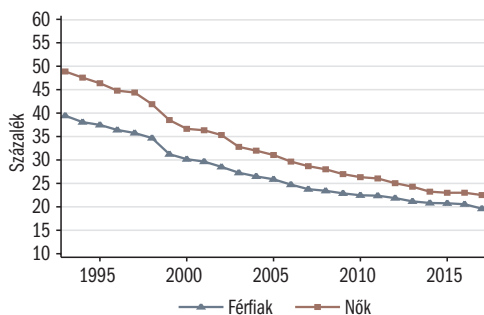
KSH MEF: KSH Munkaerő-felmérés, 1992–2017.

NFSZ BT: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat Bértarifa-felvétele, 1986, 1989, 1992, 1994–2016.

Ez a füzet a Munkaerőpiaci tükrő, 2017 melléklete.

A belső borító infografikáit Bekker Judit készítette.

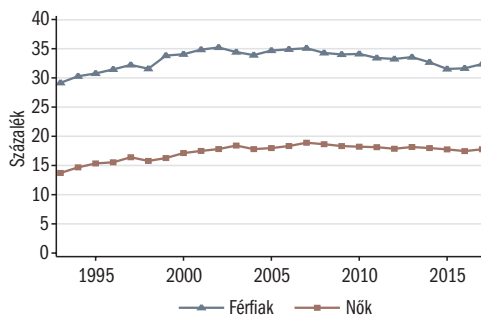
1. A 0–8 osztályt végzettek aránya nemek szerint, 1993–2017

Megjegyzés: 15–64 évesek.

Forrás: KSH MEF.

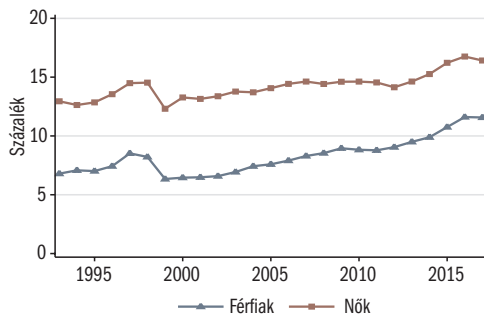
2. A szakiskolát végzettek aránya nemek szerint, 1993–2017

Megjegyzés: 15–64 évesek. Szakiskolának nevezük a korábban ipariskolának, szakmunkásképzőnek, majd szakiskolának nevezett, érettségit nem adó iskolatípust, ezeket ma a hivatalos nyelvhasználatban szakközépiskolaként tartják számon. A fogalmi zűrzavar elkerülésére a köznyelvben elterjedt megnevezést használjuk.

Forrás: KSH MEF.

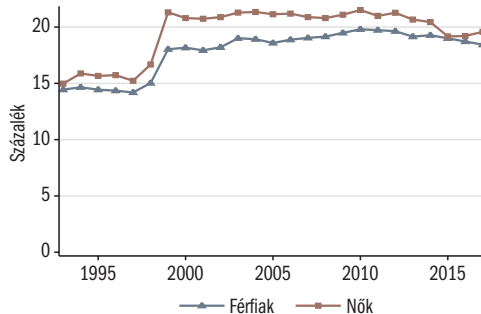
3. A gimnáziumot végzettek aránya nemek szerint, 1993–2017

Megjegyzés: 15–64 évesek.

Forrás: KSH MEF.

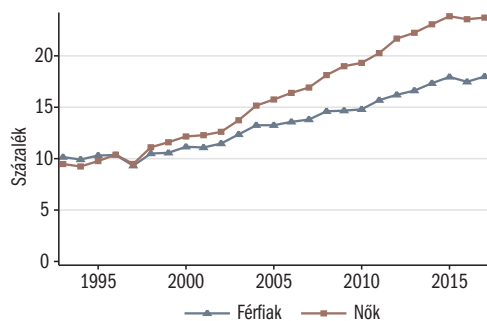
4. A szakközépiskolát végzettek aránya nemek szerint, 1993–2017

Megjegyzés: 15–64 évesek.

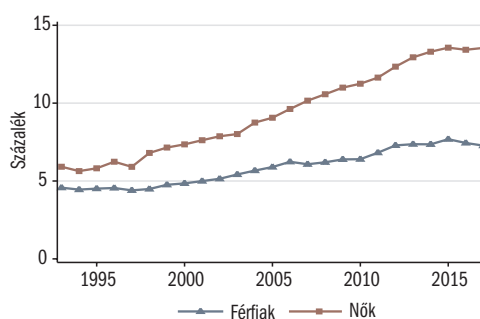
Forrás: KSH MEF.

5. Diplomások aránya nemek szerint,
1993–2017

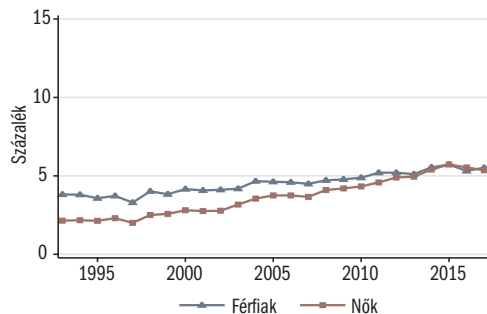
Megjegyzés: 15–64 évesek.
Forrás: KSH MEF.

6. Főiskolát végzettek aránya nemek szerint,
1993–2017

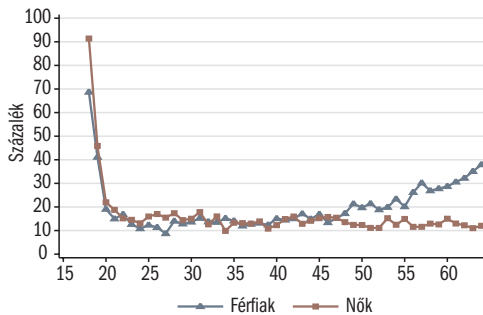
Megjegyzés: 15–64 évesek.
Forrás: KSH MEF.

7. Egyetemet végzettek aránya nemek szerint,
1993–2017

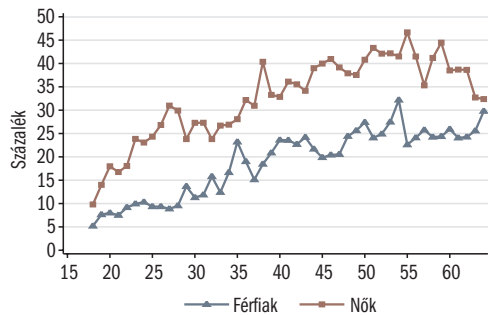
Megjegyzés: 15–64 évesek.
Forrás: KSH MEF.

8. A 0–8 osztályt végzettek aránya
nemek és életkor szerint, 2017

Forrás: KSH MEF.

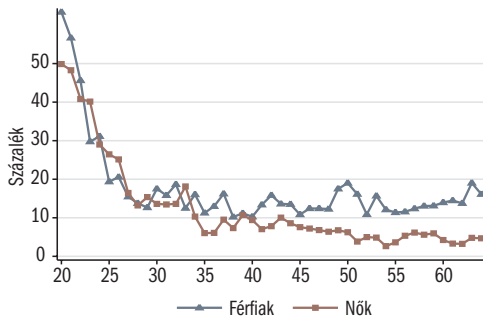
9. A szakiskolát végzettek aránya
nemek és életkor szerint, 2017

Megjegyzés: Szakiskolának nevezzük a korábban ipariskolának, szakmunkásképzőnek, majd szakiskolának nevezett, érettségit nem adó iskolatípust, ezeket ma a hivatalos nyelvhasználatban szakközépiskolaként tartják számon. A fogalmi zűrzavar elkerülésére a köznyelvben elterjedt megnevezést használjuk.

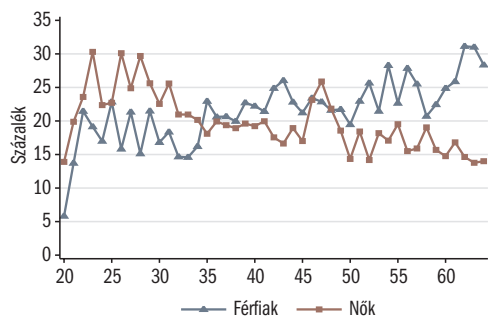
Forrás: KSH MEF.

10. A gimnáziumot végzettek aránya
nemek és életkor szerint, 2017

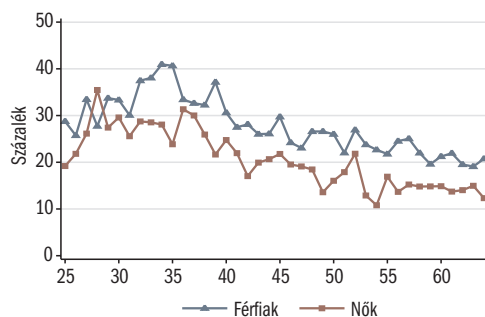
Forrás: KSH MEF.

11. A szakközépiskolát végzettek aránya
nemek és életkor szerint, 2017

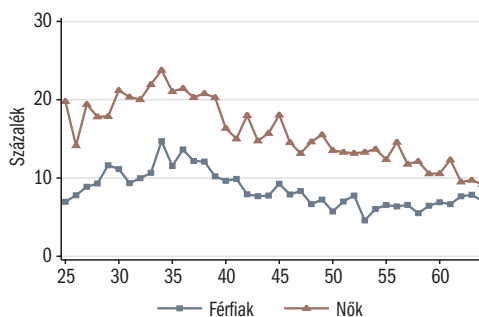
Forrás: KSH MEF.

12. Diplomások aránya
nemek és életkor szerint, 2017

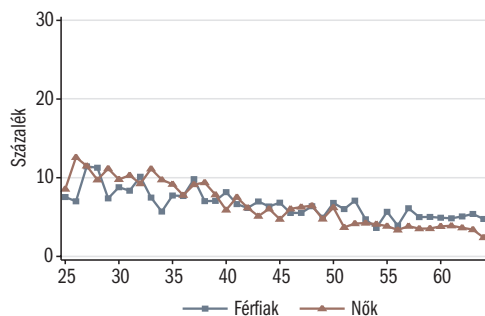
Forrás: KSH MEF.

13. Főiskolát végzettek aránya
nemek és életkor szerint, 2017

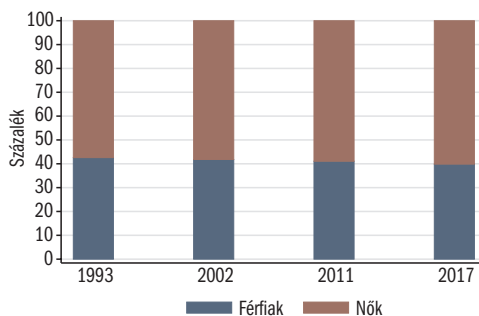
Forrás: KSH MEF.

14. Egyetemet végzettek aránya
nemek és életkor szerint, 2017

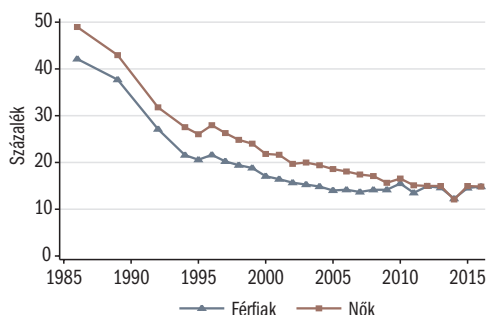
Forrás: KSH MEF.

15. A 25–35 éves diplomások
nemek szerinti megoszlása

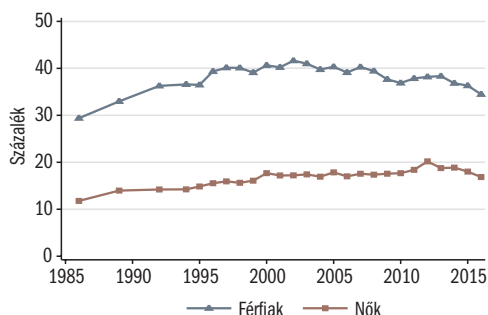
Forrás: KSH MEF.

16. A 0–8 osztályt végzettek aránya az alkalmazásban állók között, nemek szerint, 1985–2016

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

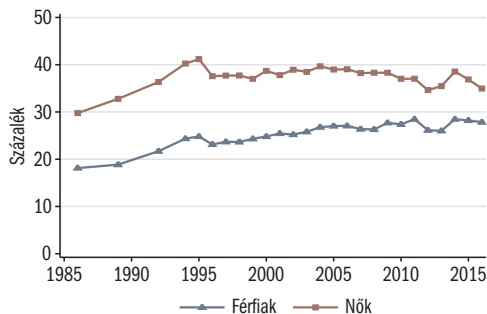
17. A szakiskolát végzettek aránya az alkalmazásban állók között nemek szerint, 1986–2016

Megjegyzés: Szakiskolának nevezzük a korábban ipariskolának, szakmunkásképzőnek, majd szakiskolának nevezett, érettségit nem adó iskolatípust, ezeket ma a hivatalos nyelvhasználatban szakközépiskolaként tartják számon. A fogalmi zűrzavar elkerülésére a köznyelvben elterjedt megnevezést használjuk.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

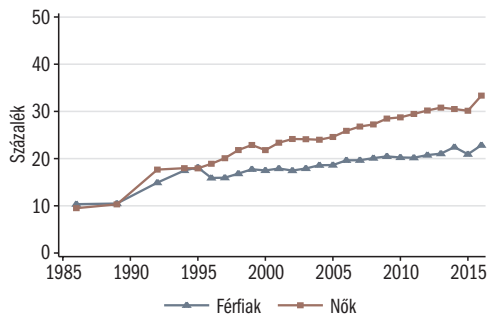
18. A középiskolát végzettek aránya az alkalmazásban állók között nemek szerint, 1986–2016

Megjegyzés: A középiskolák közé soroljuk a gimnáziumot és a korábban szakközépiskolának, illetve technikumnak nevezett, érettségit adó iskolatípusokat, melyeket ma a hivatalos nyelvhasználatban szakgimnáziumként tartanak számon. A fogalmi zűrzavar elkerülésére a köznyelvben elterjedt megnevezést használjuk.

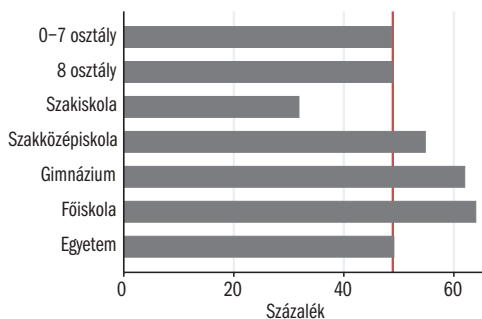
Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

19. Főiskolát vagy egyetemet végzettek aránya az alkalmazásban állók között, nemek szerint 1986–2016

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

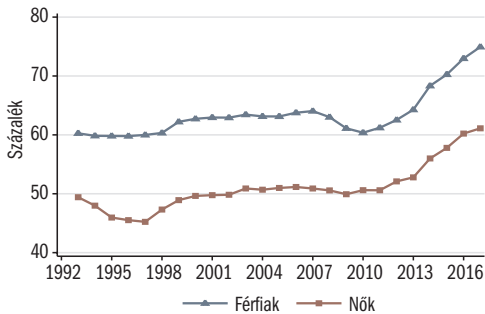
20. A nők aránya az alkalmazásban állók különböző iskolázottságú csoportjaiban, 2016

Megjegyzés: 4 fősnél nagyobb vállalatok és költségvetési szféra. A nők arányát az összes alkalmazott százalékában a függőleges vonal jelzi.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

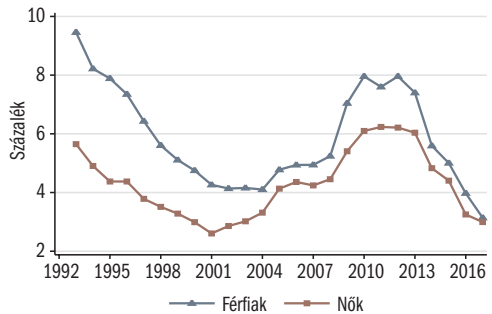
21. A foglalkoztatottak aránya a 15–64 éves férfi és női népességben, 1992–2017 (százalék)

Megjegyzés: Az egyes csoportokat a KSH osztályozása szerint különítettük el. Foglalkoztatott az a személy, aki a kérdezést megelőző héten legalább egy óra jövedelemtermelő munkát végzett, vagy csak átmenetileg volt távol a meglévő munkahelyétől. A szimbólumok a négy negyedéves érték adott évi súlyozatlan átlagát mutatják. A foglalkoztatottakra vonatkozó adat tartalmazza a közmunkásokat és a külföldön dolgozókat is.

Forrás: KSH MEF.

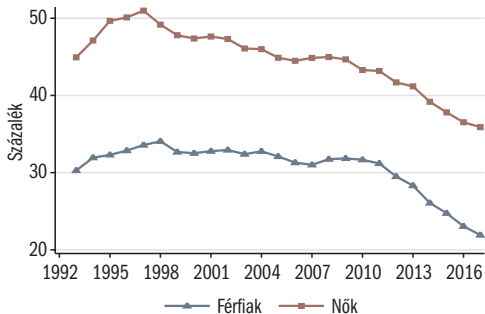
22. A munkanélküliek aránya a 15–64 éves férfi és női népességben, 1992–2017 (százalék)

Megjegyzés: Munkanélküli az, akinek nincs állása, a kérdezést megelőző hónapban aktívan állást keresett, és be tudna lépni egy megtalált munkahelyre. A szimbólumok a négy negyedéves érték adott évi súlyozatlan átlagát mutatják.

Forrás: KSH MEF.

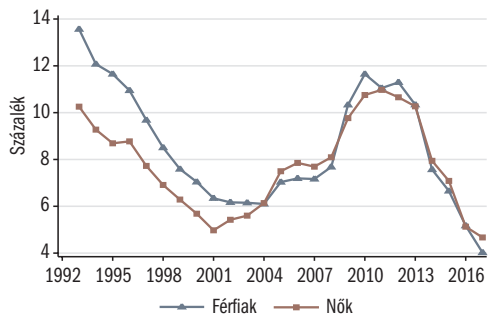
23. Az inaktívok aránya a 15–64 éves férfi és női népességben, 1992–2017 (százalék)

Megjegyzés: Inaktív az, aki nem foglalkoztatott és nem munkanélküli. A szimbólumok a négy negyedéves érték adott évi súlyozatlan átlagát mutatják. Az ILO–OECD-konvenció az inaktívok közé sorolja a tanulókat, amennyiben nem végeznek fizetett munkát.

Forrás: KSH MEF.

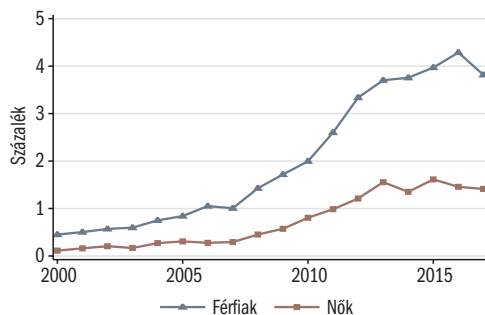
24. Munkanélküli ráta a 15–64 éves férfi és női népességben, 1992–2017 (százalék)

Megjegyzés: A munkanélküli ráta a munkanélküliek száma osztva a munkanélküliek és a foglalkoztatottak együttes számával. A szimbólumok a négy negyedéves érték adott évi súlyozatlan átlagát mutatják.

Forrás: KSH MEF.

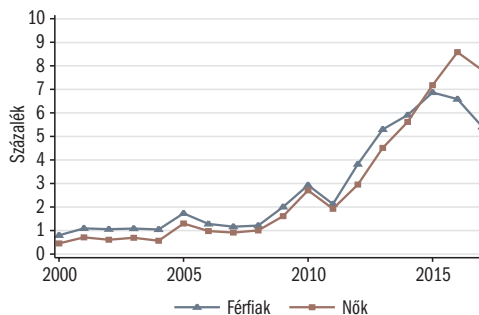
25. A külföldön munkát vállalók aránya nemek szerint, 2000–2017

Megjegyzés: A külföldön munkát vállalók aránya: a külföldön munkát vállalók száma osztva a KSH definíció szerinti foglalkoztatottak számával.

Forrás: KSH MEF.

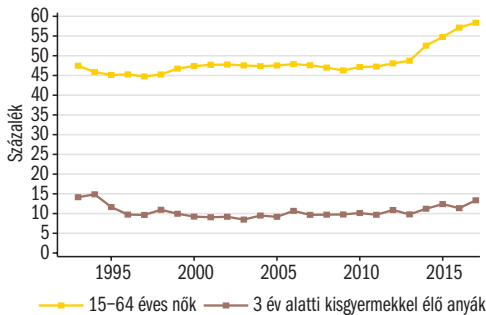
26. Közmunkában való részvétel nemek szerint, 2000–2017

Megjegyzés: A közmunkások aránya: a közmunkások száma osztva a KSH definíció szerinti foglalkoztatottak számával.

Forrás: KSH MEF.

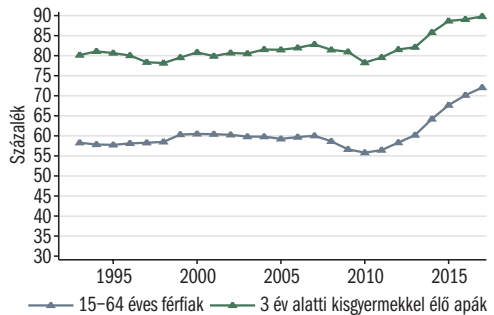
27. ábra: A nők és 3 évesnél fiatalabb gyermeket nevelő nők foglalkoztatási rátája, 1993-2017

Megjegyzés: 15-64 éves népesség. Gyermekes nő az, aki családi állását tekintve „feleség”, „egyedülálló” vagy „egy szülő gyermekkel” és van 3 évesnél fiatalabb gyermeke.

Forrás: KSH MEF.

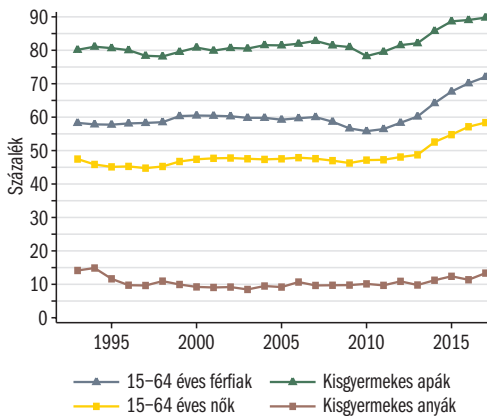
28. ábra: A férfiak és 3 évesnél fiatalabb gyermeket nevelő férfiak foglalkoztatási rátája, 1993-2017

Megjegyzés: 15-64 éves népesség. Gyermekes férfi az, aki családi állását tekintve „férj”, „egyedülálló” vagy „egy szülő gyermekkel” és van 3 évesnél fiatalabb gyermeke.

Forrás: KSH MEF.

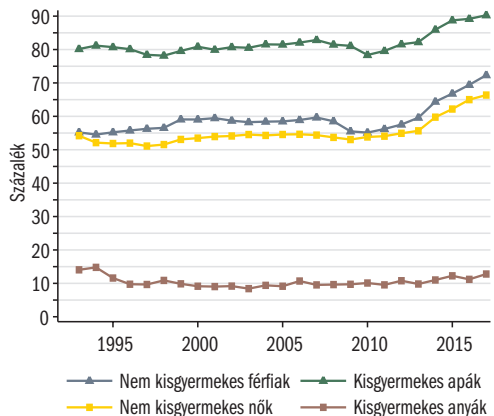
29. ábra: A 15-64 évesek és 3 évesnél fiatalabb gyermeket nevelők foglalkoztatási rátája, 1993-2017

Megjegyzés: 15-64 éves népesség. Gyermekes az a személy, aki családi állását tekintve „férj”, „feleség”, „egyedülálló” vagy „egy szülő gyermekkel” és van 3 évesnél fiatalabb gyermeke.

Forrás: KSH MEF.

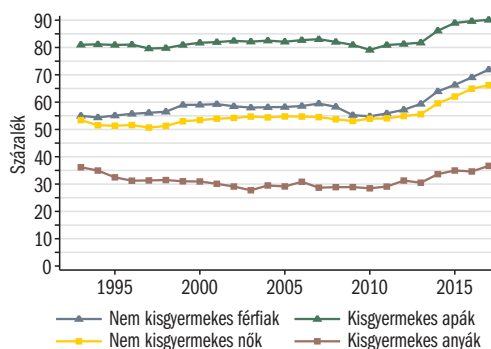
30. ábra: A 3 évesnél fiatalabb gyermeket nevelő szülők és a 3 évesnél fiatalabb gyermeket nem nevelők foglalkoztatási rátája nemek szerint, 1993-2017

Megjegyzés: Gyermekes az, aki családi állását tekintve „férj”, „feleség”, „egyedülálló” vagy „egy szülő gyermekkel” és van 3 évesnél fiatalabb gyermeke. Apáknál a 15-64 éveseket, anyáknál a 15-49 éveseket vizsgáltuk. Gyermektelen minden olyan 15-64 éves, aki nem tartozik bele a fenti „gyermekes” definícióba.

Forrás: KSH MEF.

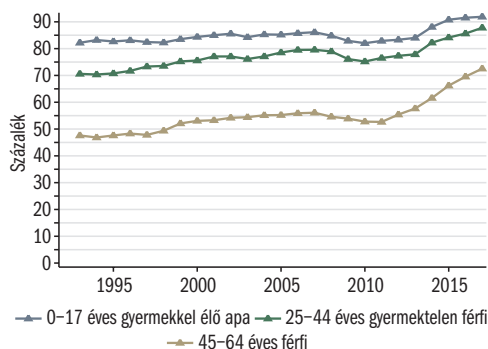
31. ábra: A 6 évesnél fiatalabb gyermeket nevelő szülők és a 6 évesnél fiatalabb gyermeket nem nevelők foglalkoztatási rátája nemek szerint, 1993–2017

Megjegyzés: Gyermekes az, aki családi állását tekintve „férj”, „feleség”, „egyedülálló” vagy „egy szülő gyermekkel” és van 3 évesnél fiatalabb gyermeke. Apáknál a 15–64 éveseket, anyáknál a 15–49 éveseket vizsgáltuk. Gyermektelen minden olyan 15–64 éves, aki nem tartozik bele a fenti „gyermekes” definícióba.

Forrás: KSH MEF.

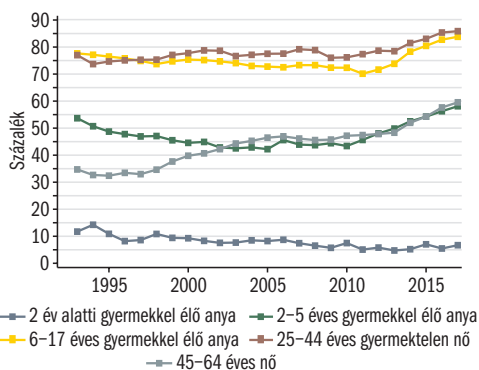
33. ábra: A gyermekes apák, a gyermektelen fiatal férfiak, és a 45–64 éves férfiak foglalkoztatása, 1993–2017

Megjegyzés: Gyermekes apa az a 25–44 éves férfi, aki családi állását tekintve „férj”, „egyedülálló” vagy „egy szülő gyermekkel” és van 18 évesnél fiatalabb gyermeke. Gyermektelen fiatal férfi az olyan 25–44 éves férfi, aki nem tartozik bele a fenti „gyermekes” definícióba. A 45–64 évesek esetében nem vizsgáltuk, hogy van-e gyermeke.

Forrás: KSH MEF.

32. ábra: A gyermekes anyák, a gyermektelen fiatal nők és a 45–64 éves nők foglalkoztatása, 1993–2017

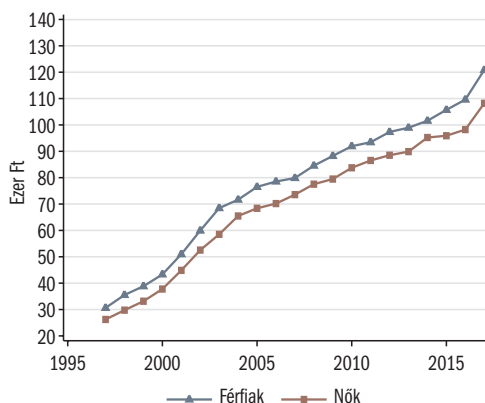

Megjegyzés: Gyermekes anya az a 25–44 éves nő, aki családi állását tekintve „feleség”, „egyedülálló” vagy „egy szülő gyermekkel”. Külön kategóriába soroltuk azokat az anyákat, akiknek 0–2, 3–5 és 6 évesnél idősebb gyermeke van. Gyermektelen fiatal nő az olyan 25–44 éves nő, aki nem tartozik bele a fenti „gyermekes” definícióba.

A 45–64 évesek esetében nem vizsgáltuk, hogy van-e gyermeke.

Forrás: KSH MEF.

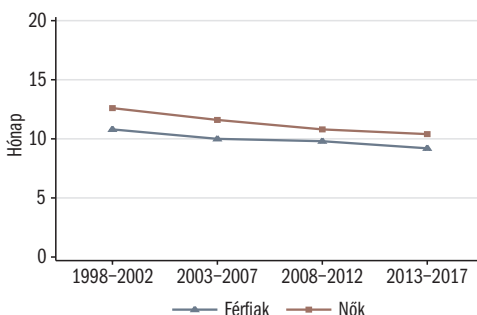
34. A (bevallott) rezervációs bér különbsége
nemek szerint, 1998–2017

Megjegyzés: A rezervációs bér az a legkisebb összeg, amennyiért az álláskereső hajlandó munkát vállalni. Az adatok az állást keresőkre vonatkoznak.

Forrás: KSH MEF.

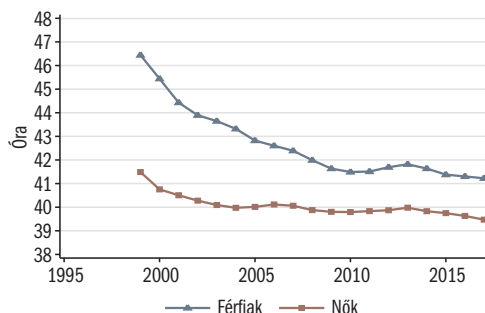
35. A munkanélküliség átlagos befejezett hossza
nemek szerint, 1997–2017

Megjegyzés: Azokat az eseteket vizsgáltuk, ahol a megkérdezett személy a t -edik időpontban még munkanélküli, a $t+1$ -edik időpontban foglalkoztatott volt. A munka megszűnésétől az interjúig eltelt hónapok mediánját számoltuk ki évente, majd azokat átlagoltuk az ábrán látható időszakokra.

Forrás: KSH MEF.

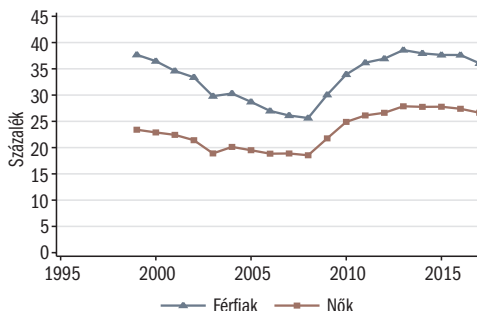
36. A ledolgozni kívánt heti munkaórák száma
nemek szerint, 1999–2017

Megjegyzés: Az adatok a munkával rendelkező, dolgozó vagy attól ideiglenesen (például betegség miatt) távol lévő személyekre vonatkoznak.

Forrás: KSH MEF.

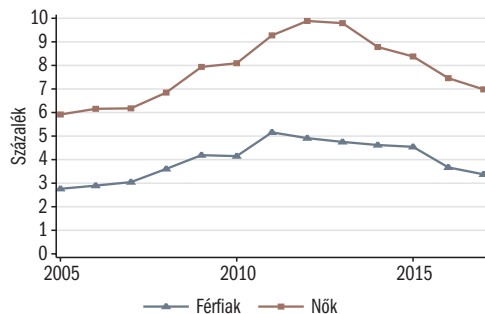
37. Esti és éjszakai munkát vállalók aránya
nemek szerint, 1999–2017

Megjegyzés: Az adatok a munkával rendelkező, dolgozó vagy attól ideiglenesen (például betegség miatt) távol lévő személyekre vonatkoznak.

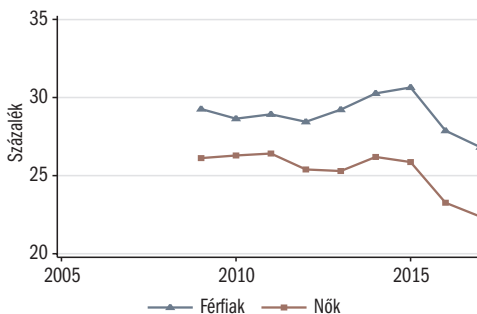
Forrás: KSH MEF.

38. Részmunkaidőben foglalkoztatottak aránya
nemek szerint, 2005–2017

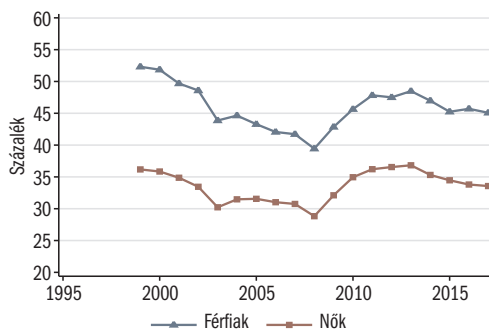
Forrás: KSH MEF.

39. Több műszakban, váltakozó vagy rendhagyó
munkarendben dolgozók aránya nemek szerint,
2009–2017

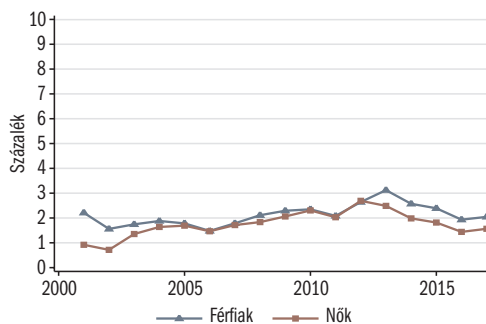
Forrás: KSH MEF.

40. Szombati és vasárnapi munkát végzők aránya nemek szerint, 1999–2017

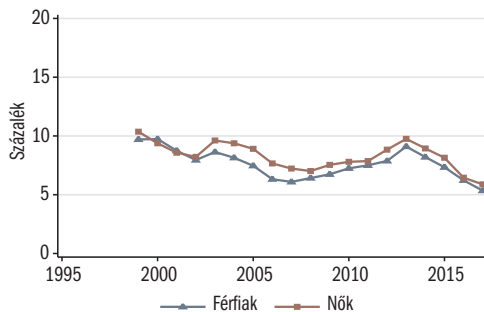
Forrás: KSH MEF.

41. Távmunkában foglalkoztatottak aránya nemek szerint, 2001–2017

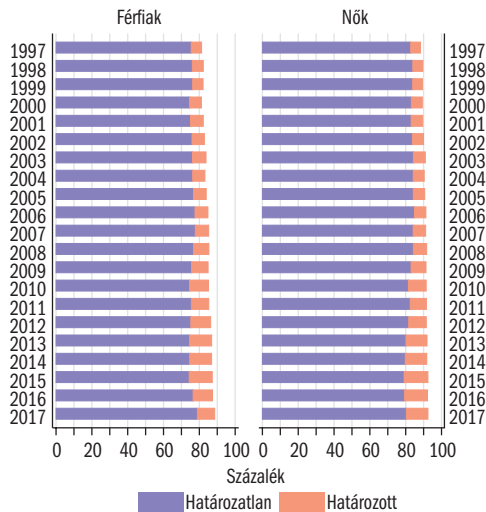
Forrás: KSH MEF.

42. Rendszeresen vagy alkalmanként munkájukat otthon végzők aránya nemek szerint, 1999–2017

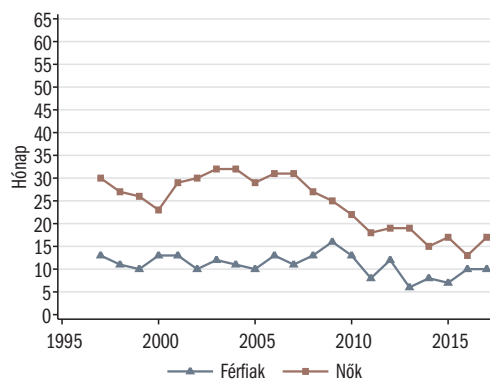
Forrás: KSH MEF.

43. Határozott/határozatlan szerződéssel alkalmazottak aránya nemek szerint, 1997–2017

Forrás: KSH MEF.

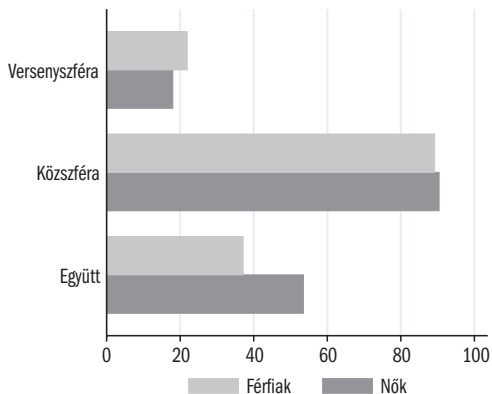
44. Az utolsó munkahelyen eltöltött idő a munkaviszony megszűnésekor, nemenként, 1997–2017

Megjegyzés: Azokat az eseteket vizsgáltuk, ahol a megkérdezett személy a t -edik időpontban még foglalkoztatott volt, a $t+1$ -edik időpontban munkanélkülivé vált. A munkakezdéstől az interjúig eltelt hónapok mediánját számoltuk ki évente.

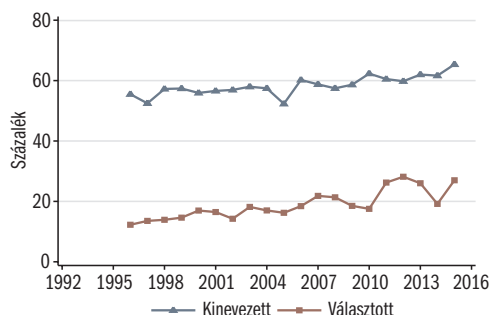
Forrás: KSH MEF.

45. Kollektív szerződéssel lefedett munkahelyen dolgozók nemenkénti aránya, 2016

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

46. A nők aránya a választott és kinevezett önkormányzati vezetők között, 1996–2015

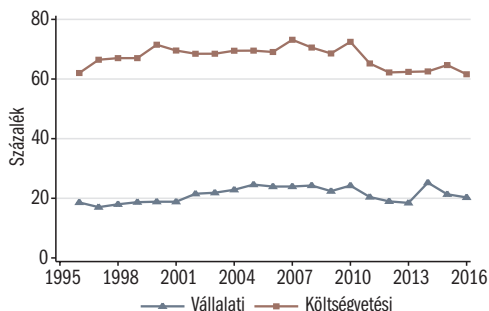

Megjegyzés: A korábbi évek adatait a foglalkozási (FEOR) kódok eltérése miatt nem lehet a fentihez hasonló módon megbontani. 2016-ban a polgármesterekről csak 21 megfigyelés állt rendelkezésre, ezért ezt az évet kihagytuk. A három csoportba rendre az alábbi FEOR-kódok tartoznak: 1996–2010-ben kinevezett vezetők 1212, 1213, választott vezetők 1211. 2011–2015-ben kinevezett vezetők 1123, választott vezetők 1122.

A nők aránya az országgyűlései képviselők között 1990 óta nagyjából 10 százalék. Lásd: Koncz Katalin: Nők a parlamentben, 1990–2014, Statisztikai Szemle, 92. évfolyam 6. szám, 513–540.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

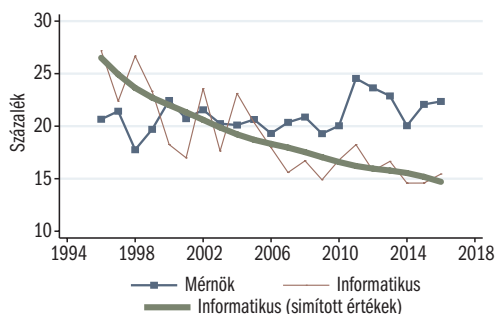
47. A nők aránya a vállalatok és a költségvetési szervek felsővezetői között, 1996–2016

Megjegyzés: A korábbi évek adatait a foglalkozási (FEOR) kódok eltérése miatt nem lehet a fentihez hasonló módon megbontani. A két csoportba rendre az alábbi FEOR-kódok tartoznak (1996–2010): 1311 és 1312. (2011–2015): 1311, a foglalkoztatás szektora (vállalati, illetve költségvetési) szerint bontva.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

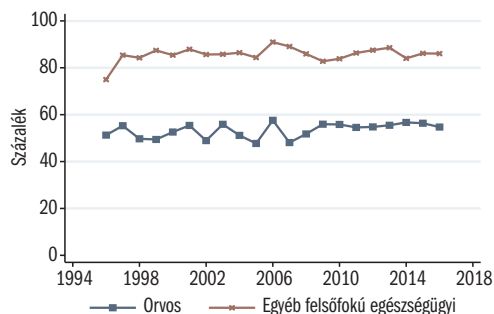
48. A nők aránya a mérnökök és informatikusok között, 1996–2016

Megjegyzés: A korábbi évek adatait a foglalkozási (FEOR) kódok eltérése miatt nem lehet a fentihez hasonló módon megbontani. A két csoportba rendre az alábbi FEOR-kódok tartoznak (1996–2010): 2111–2129 és 2131–2139, (2011–2015): 2131–2139 és 2141–2159. Az informatikusokra vonatkozó görbében a kezdetben alacsony esetszám miatt véletlen hullámvázakat látunk. Ezért a görbét nem lineáris, helyileg súlyozott (lowess) regresszióval simítottuk.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

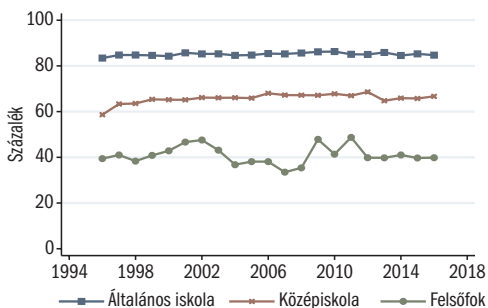
49. A nők aránya az orvosok és az egyéb, felsőfokú végzettséget igénylő egészségügyi foglalkozásban dolgozók között, 1996–2016

Megjegyzés: A korábbi évek adatait a foglalkozási (FEOR) kódok eltérése miatt nem lehet a fentihez hasonló módon megbontani. A két csoportba rendre az alábbi FEOR-kódok tartoznak (1996–2010): 2211–2212 és 2213–2230, (2011–2015): 2211–2212 és 2213–2232.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

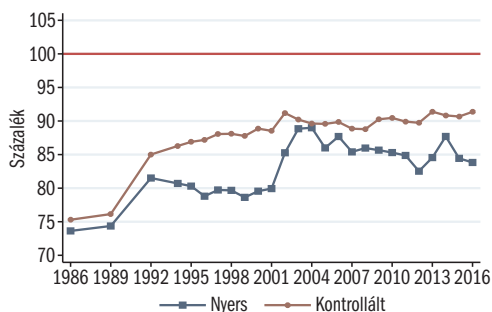
50. A nők aránya az általános iskolai és középiskolai tanárok, valamint a főiskolai-egyetemi oktatók között, 1996–2016

Megjegyzés: A korábbi évek adatait a foglalkozási (FEOR) kódok eltérése miatt nem lehet a fentihez hasonló módon megbontani. A két csoportba rendre az alábbi FEOR-kódok tartoznak (1996–2016): 2431, 2421 és 2410.

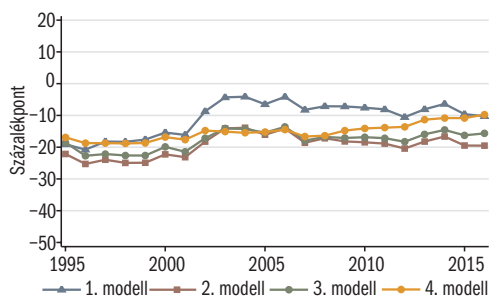
Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

51. A nők keresete a férfiakhoz viszonyítva, 1986–2016 (százalék)

Megjegyzés: Kereset: május havi bruttó kereset az előző évi nem rendszeres jövedelem 1/12 részének hozzáadásával és a május havi nem rendszeres kereset levonásával. Nyers: a nők átlagkeresete a férfiak átlagkeresetét 100-nak véve. Kontrollált: a nők keresete a férfiakhoz viszonyítva, azonos munkaerőpiaci tapasztalat, iskolázottság és szektor esetén. A különbséget olyan regressziós egyenlettel számítottuk, amelynek függő változója a kereset logaritmus, független változói a nem, a munkaerőpiaci tapasztalat, annak négyzete, az iskolában töltött évek becsült száma és egy versenyszférára vonatkozó kétértékű változó. A nemre kapott b paraméter helyett a százalékos értéket (e^b) közöljük. A paraméterek mindegyike szignifikáns 0,01 szinten, a konfidencia-intervallumok olyan szűkek, hogy nem lennének láthatók az ábrán. Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

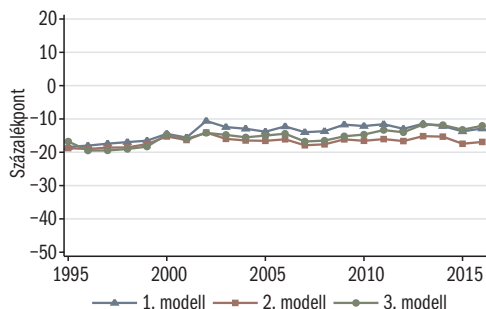
52. A nők bérhátránya a teljes nemzetgazdaságban, más bémeghatározó tényezők kiszűrése után, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az iskolai végzettség is (2. modell), végül pedig az egyjegyű foglalkozási kód is (3. modell) szerepel. Végül, arra is kontrolláltunk, hogy a vizsgált személy a vállalati vagy a közszférában dolgozik-e (4. modell).

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

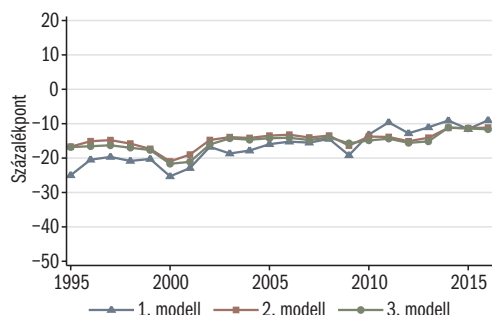
53. A nők bérhátránya a versenyszférában más bémeghatározó tényezők kiszűrése után, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az iskolai végzettség is (2. modell), végül pedig az egyjegyű foglalkozási kód is (3. modell) szerepel.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

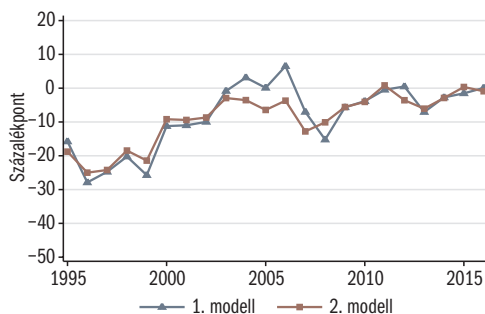
54. A nők bérhátránya a költségvetési szférában más bértmeghatározó tényezők kiszűrése után, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az iskolai végzettség is (2. modell), végül pedig az egyjegyű foglalkozási kód is (3. modell) szerepel.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

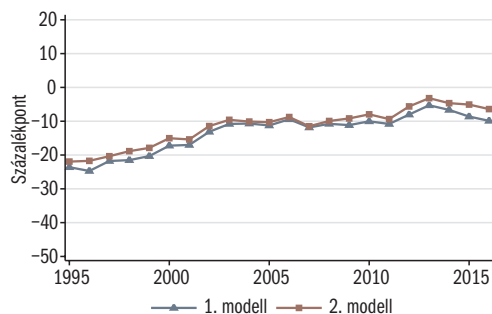
55. A nők bérhátránya a 0–7 osztályt végzettek körében más bértmeghatározó tényezők kiszűrése után, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az egyjegyű foglalkozási kód is (2. modell) szerepel.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

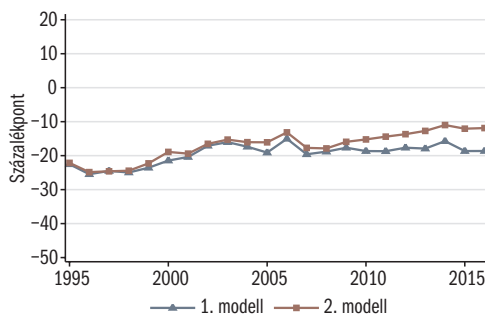
56. A nők bérhátránya a 8 osztályt végzettek körében más bértmeghatározó tényezők kiszűrése után, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az egyjegyű foglalkozási kód is (2. modell) szerepel.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

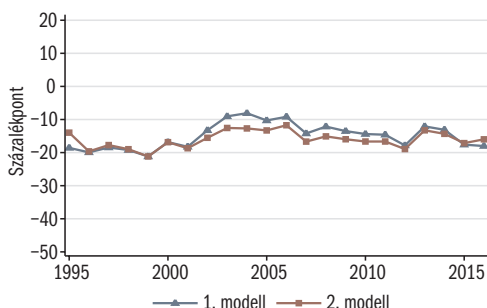
57. A nők bérhátránya a szakiskolát végzettek körében más bértmeghatározó tényezők kiszűrése után, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az egyjegyű foglalkozási kód is (2. modell) szerepel. Szakiskolának nevezzük a korábban ipariskolának, szakmunkásképzőnek, majd szakiskolának nevezett, érettségít nem adó iskolatípust, ezeket ma a hivatalos nyelvhasználatban szakközépiskolaként tartják számon. A fogalmi zűrzavar elkerülésére a köznyelvben elterjedt megnevezést használjuk.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

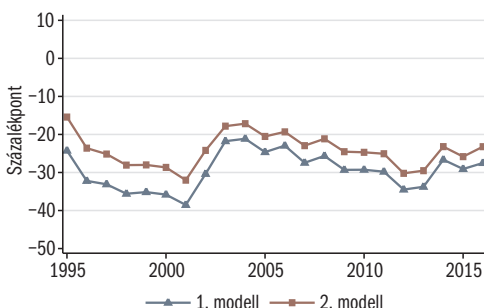
58. A nők bérhátránya az érettségizettek körében más bér meghatározó tényezők kiszűrése után, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az egyjegyű foglalkozási kód is (2. modell) szerepel.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

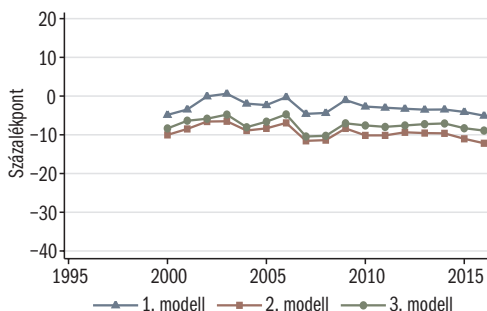
59. A nők bérhátránya a diplomások körében más bér meghatározó tényezők kiszűrése után, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az egyjegyű foglalkozási kód is (2. modell) szerepel.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

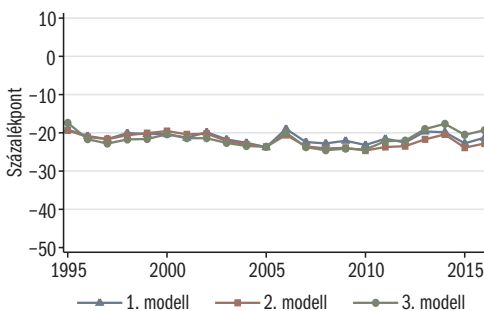
60. A nők bérhátránya a kisvállalatoknál dolgozók körében más bér meghatározó tényezők kiszűrése után, 2000–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az iskolai végzettség is (2. modell), végül pedig az egyjegyű foglalkozási kód is (3. modell) szerepel. Kisvállalatnak tekintettük az 5–50 alkalmazottal rendelkező cégeket. A kis- és közepes vállalatokra vonatkozó idősort 2000-tól indítjuk, amikor a Bértarifa-felvétel célsokaságába bekerültek az 5–10 fős cégek.

Forrás: NFSZ BT.

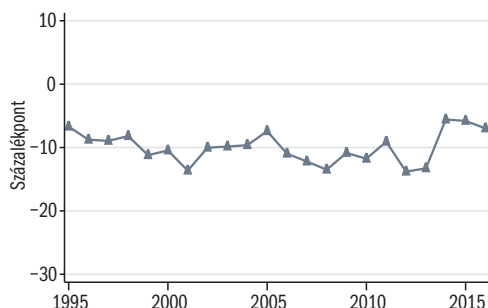
61. A nők bérhátránya a nagyvállalatoknál dolgozók körében más bér meghatározó tényezők kiszűrése után, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az iskolai végzettség is (2. modell), végül pedig az egyjegyű foglalkozási kód is (3. modell) szerepel. Nagyvállalatnak tekintettük az 50-nél több alkalmazottal rendelkező cégeket.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

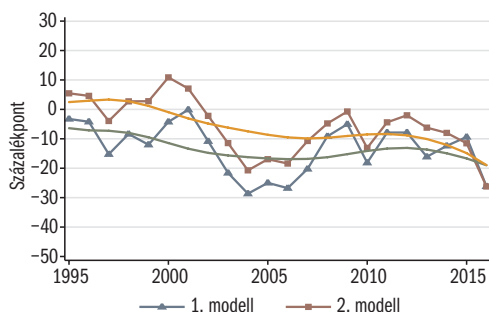
62. A nők bérhátránya a tanárok körében, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellben kontrollváltozóként a munkatapasztalat szerepel. Tanárnak tekintettük az összes közoktatásban tanítót és tanárt, valamint a felsőoktatásban oktatókat. A tanári szakmák 1995 és 2016 között a 2431-es, a 2421-es és a 2410-es FEOR-kódokon szerepeltek.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

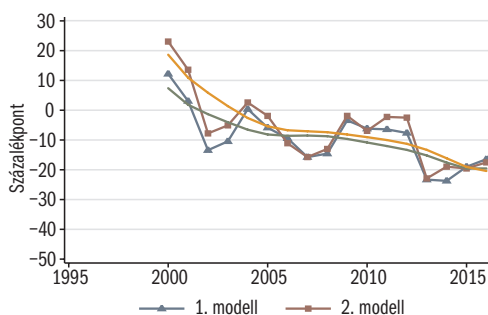
63. A nők bérhátránya a nagyvállalati felsővezetők körében, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az iskolai végzettség is (2. modell) szerepel. Nagyvállalatnak tekintettük a 20-nál több alkalmazottal rendelkező piaci cégeket. A gazdasági és költségvetési szervezetek vezetői (igazgatók, elnökök, ügyvezető igazgatók) kerültek a vezető kategóriába. A szakmák 1995 és 2010 között az 1311-es, 2011 és 2016 között a 2010-es FEOR-kódokon szerepeltek. A *lowess* görbék szemléltetik az idősoros trendeket. Ezek az első (zöld görbe) és a második modell (sárga görbe) együttáthatóinak helyileg súlyozott simításával jöttek létre.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

64. A nők bérhátránya a kisvállalati felsővezetők körében, 1995–2016

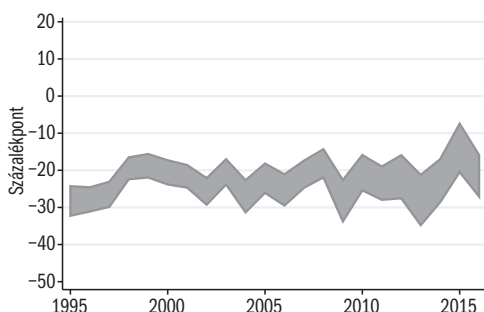

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az iskolai végzettség is (2. modell) szerepel. A kis- és közepes vállalatokra vonatkozó idősort 2000-től indítjuk, amikor a Bértarifa-felvétel célsokaságába bekerültek az 5–10 fős cégek. Kisvállalatnak tekintettük a 20 vagy annál kevesebb alkalmazottal rendelkező cégeket. A gazdasági és költségvetési szervezetek

vezetői (igazgatók, elnökök, ügyvezető igazgatók) kerültek a vezető kategóriába. A szakmák 1995 és 2010 között az 1311-es, 2011 és 2016 között a 2010-es FEOR-kódokon szerepeltek. A *lowess* görbék szemléltetik az idősoros trendeket. Ezek az első (zöld görbe) és a második modell (sárga görbe) együttáthatóinak helyileg súlyozott simításával jöttek létre.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

65. A nők bérhátránya a költségvetési felsővezetők körében 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az iskolai végzettség is (2. modell) szerepel. Az alacsony elemszám miatt a képen az idősoros modell konfidencia intervalluma is látható. A gazdasági és költségvetési szervezetek vezetői (igazgatók, elnökök, ügyvezető igazgatók) kerültek a vezető kategóriába. A szakmák 1995 és 2010 között az 1312-es, 2011 és 2016 között a 2010-es FEOR-kódokon szerepeltek.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

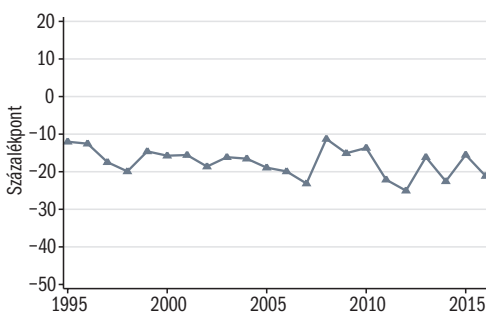
67. A nők bérhátránya a költségvetési szférában dolgozó mérnökök körében, 2003–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként a munkatapasztalat szerepel. Az eredményeket 2003-tól közzéjük, mivel akkortól áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű adat. Mérnököknek tekintettük 1995 és 2010 között a 2111 és 2129 közötti, 2010 után a 2131 és 2139 közötti FEOR-kódokkal rendelkezőket.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

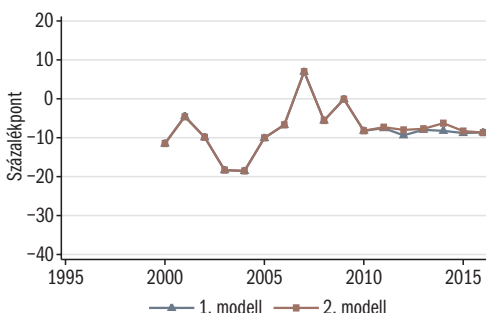
66. A nők bérhátránya a vállalati szférában dolgozó mérnökök körében, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként a munkatapasztalat szerepel. Mérnököknek tekintettük 1995 és 2010 között a 2111 és 2129 közötti, 2010 után a 2131 és 2139 közötti FEOR-kódokkal rendelkezőket.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

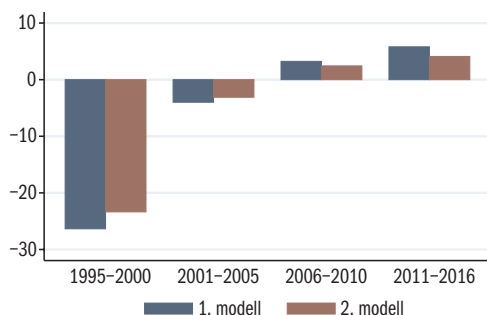
68. A nők bérhátránya a vállalati szférában dolgozó informatikusok körében, 2000–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az iskolai végzettség is (2. modell) szerepel. Az idősort 2000-től indítjuk, amikor a Bértarifa-felvétel célságába bekerültek az 5–10 fős cégek is. Informatikusnak tekintettük 1995 és 2010 között a 2131-től 2139-ig, 2010-et követően pedig a 2141-től 2159-ig tartó FEOR-kódokkal rendelkezőket.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

69. A nők bérhátránya a költségvetési szférában dolgozó informatikusok körében, 1995–2016

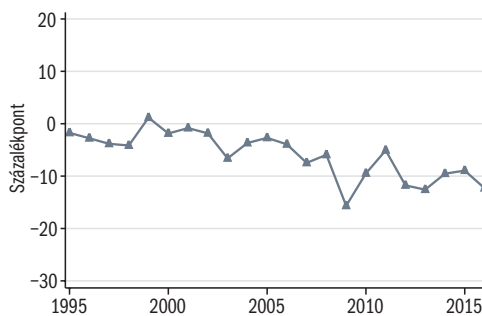

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellekben kontrollváltozóként először a munkatapasztalat (1. modell), majd az iskolai végzettség is (2. modell) szerepel.

A költségvetési szférában dolgozó informatikusok létszáma éves bontásban nem éri el a statisztikai következtetések levonásához szükséges elemszámot, azonban 5 éves időszakokat összevonva már elemezhetően nagy elemszámon elvégezhetők lettek a számítások.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

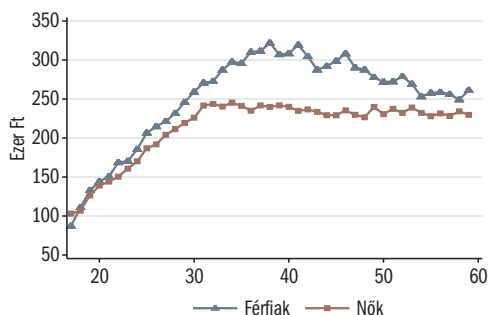
70. Kiemelt foglalkozások – a nők bérhátránya a költségvetési szférában dolgozó orvosok körében, 1995–2016

Megjegyzés: A nők bérhátrányát vizsgáló regressziós modellben kontrollváltozóként a munkatapasztalat szerepel.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

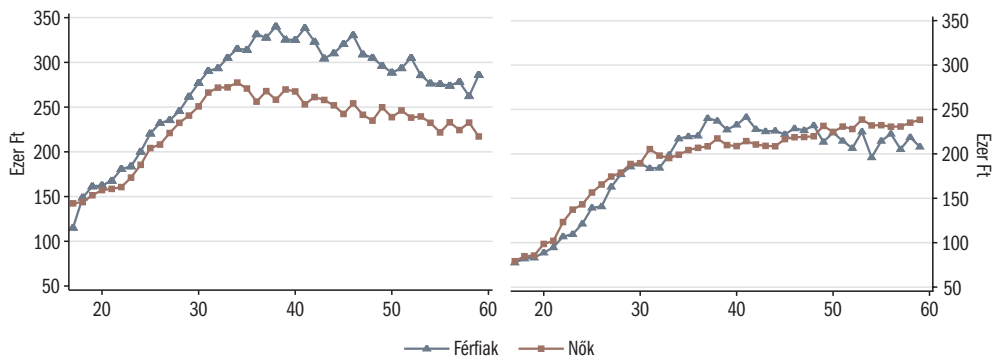
71. A férfiak és nők bruttó havi keresete életkor szerint, 2016

Megjegyzés: 15–59 évesek.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

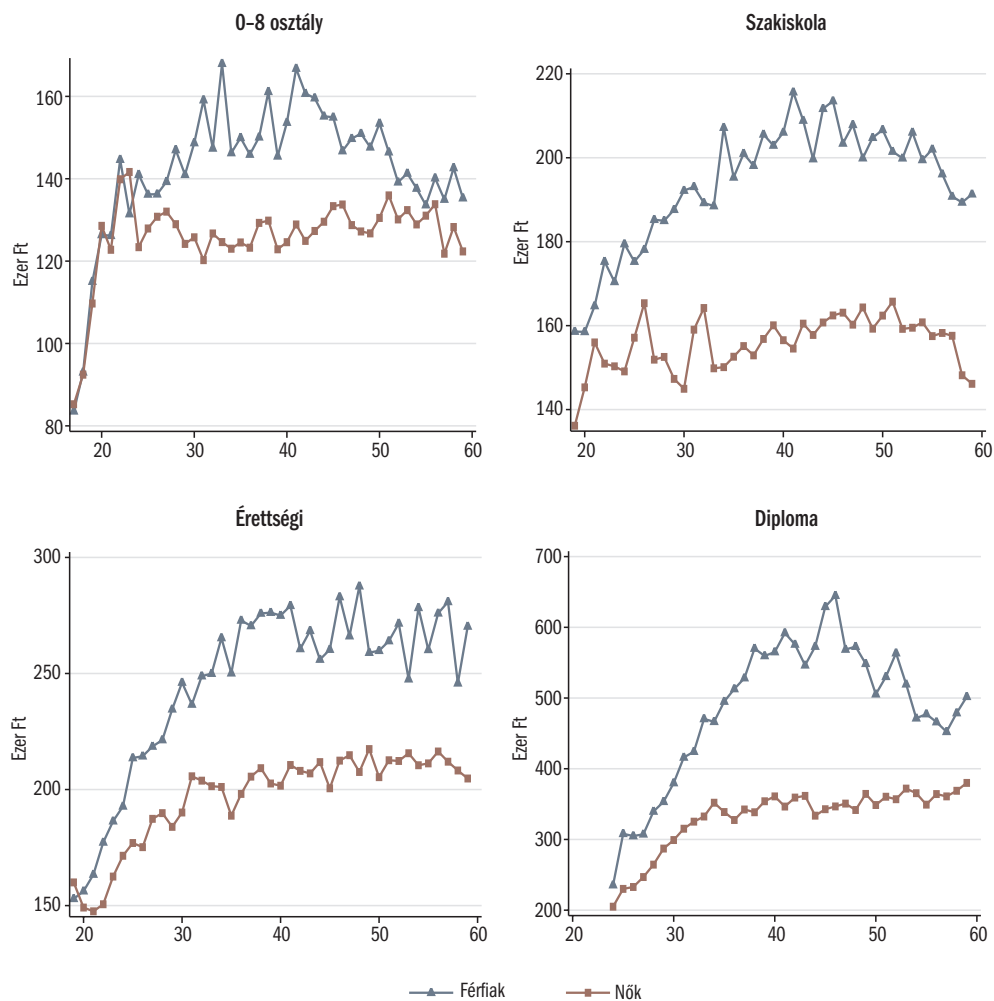
72. A férfiak és nők bruttó havi keresete a versenyszférában és a közszférában életkor szerint, 2016

Megjegyzés: 15–59 évesek.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

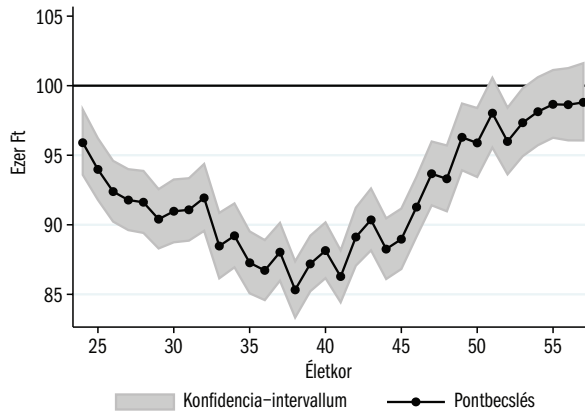
73. A férfiak és nők bruttó havi keresete iskolai végzettség és életkor szerint, 2016

Megjegyzés: Kortartományok: a 0–8 osztályt végzeteknél 17–59 év, a középfokon végzeteknél 19–59 év, a diplomásoknál 24–59 év.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

74. A nők keresete a férfiakhoz képest életkor szerint –
regressziós becslés, 2016

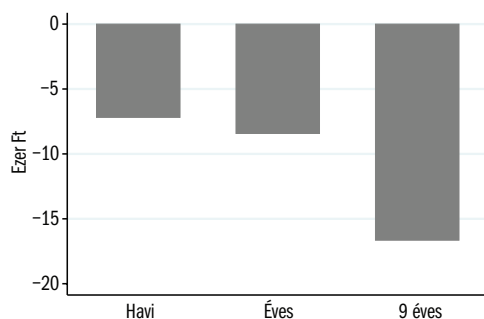

Napi kereset a férfiakhoz viszonyítva az iskolázottságban, a foglalkoztatás szektorában (versenyszféra *versus* közsféra) és a szerződéses státusban (teljes munkaidős *versus* részmunkaidős) meglévő különbségek figyelembevételével

Megjegyzés: 24–59 évesek. A különbséget korévenként becsült regressziós egyenletekkel számítottuk, melyek bal oldalán az egy fizetett napra jutó kereset logaritmus, jobb oldalán a nemre, az iskolai végzettségre (9 fokozat), a részmunkaidőre és a foglalkoztatás szektorára vonatkozó többértékű (dummy) változók álltak. A nők kereseti hátrányára vonatkozó logaritmikus különbséget (b) százalékos különbséggé alakítottuk át (e^b). A konfidencia-intervallum azt mutatja, hogy a bérhátrány 95 százalékosnál nagyobb valószínűséggel esik az adott határok közé. A férfiak keresetét 100-nak vettük.

Forrás: NFSZ Bértarifa-felvétel.

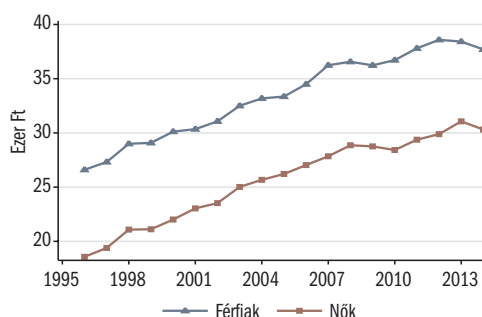
75. A nők kereseti lemaradása havi, éves és 9 éves időtávon

Megjegyzés: Regressziós együtthatók. Az oszlopok azt mutatják, hány százalékkal maradt el a nők keresete azonos életkorban a férfiakétól a havi béréket, az éves kereseteket és a kilenc év (2003–2011) során megkeresett teljes összeget tekintve. A havi és éves bérkülönbség esetén az egyenletekben hónap, illetve az évekre vonatkozó többértékű (*dummy*) változók is szerepeltek.

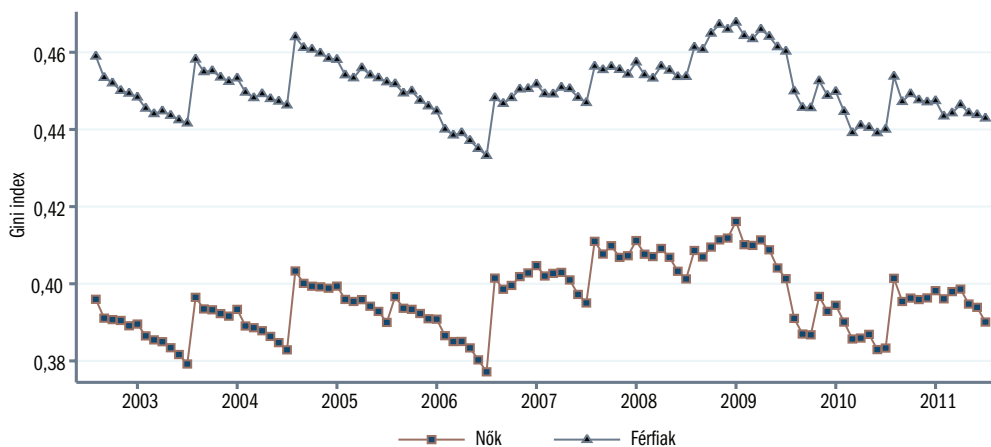
Forrás: MTA KRTK Kapcsolt Államigazgatási Adatgyűjtemény, 2003–2011.

76. A lakóhelyüktől eltérő településen dolgozók aránya a férfi és női foglalkoztatottak között

Forrás: MEF.

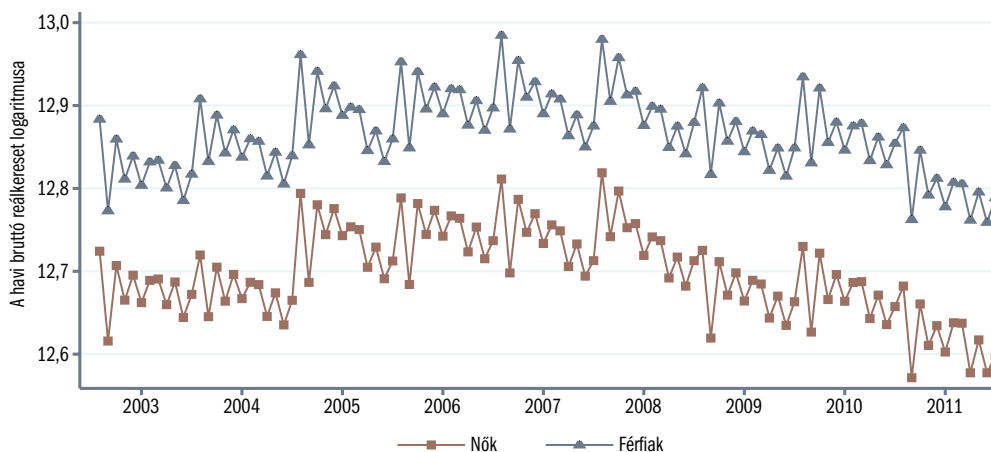
77. Kereseti egyenlőtlenség a férfiak és nők körében –
Gini-index, 2003–2011

Megjegyzés: Az itt látható Gini-index a havi keresetek egyenlőtlenségét méri 2003 január és 2011 december között. Minél magasabb az index, annál nagyobb fokú az egyenlőtlenség a vizsgált csoporton belül. Az index 0 és 1 közé eshet.

Forrás: MTA KRTK Kapcsolt Államigazgatási Adatgyűjtemény, 2003–2011.

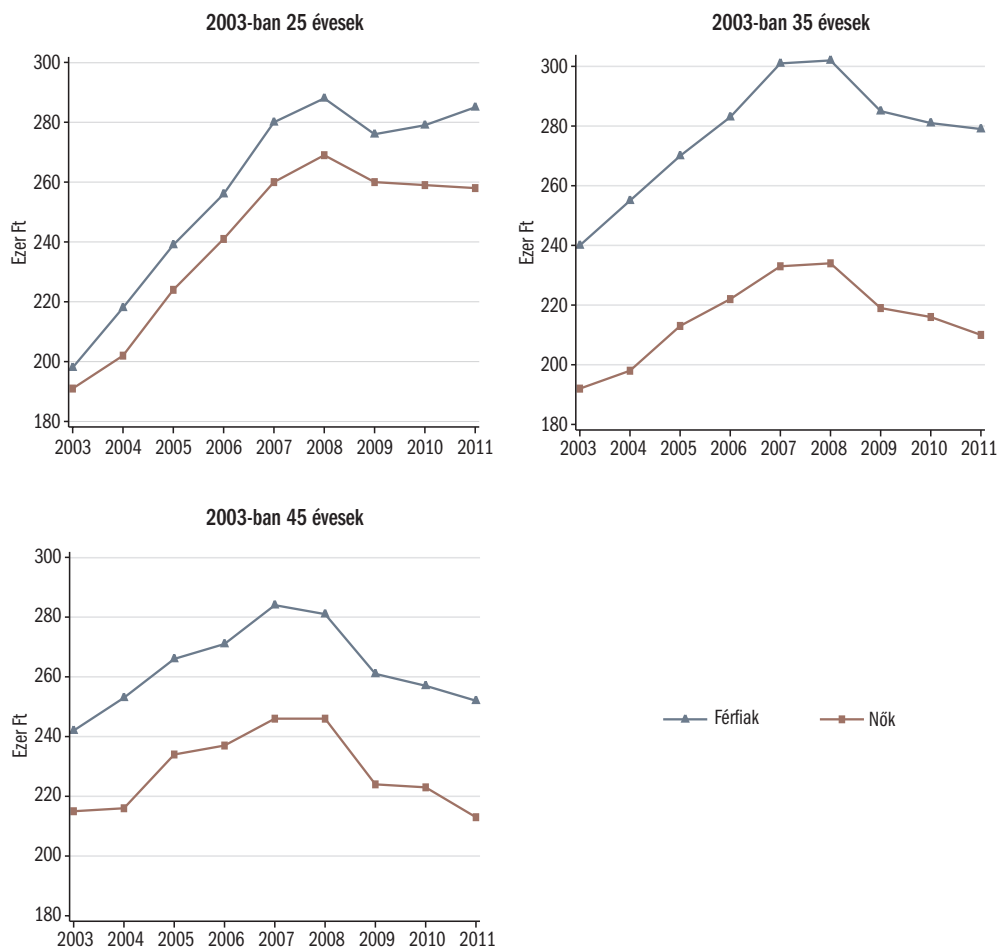
78. A nők kereseti lemaradása a legmagasabb keresetek tartományában, 2003–2011

Megjegyzés: az ábra a férfi, illetve női havi bruttó reálkeresetek 90. percentilisét mutatja 2003 január és 2011 december között, logaritmus skálán.

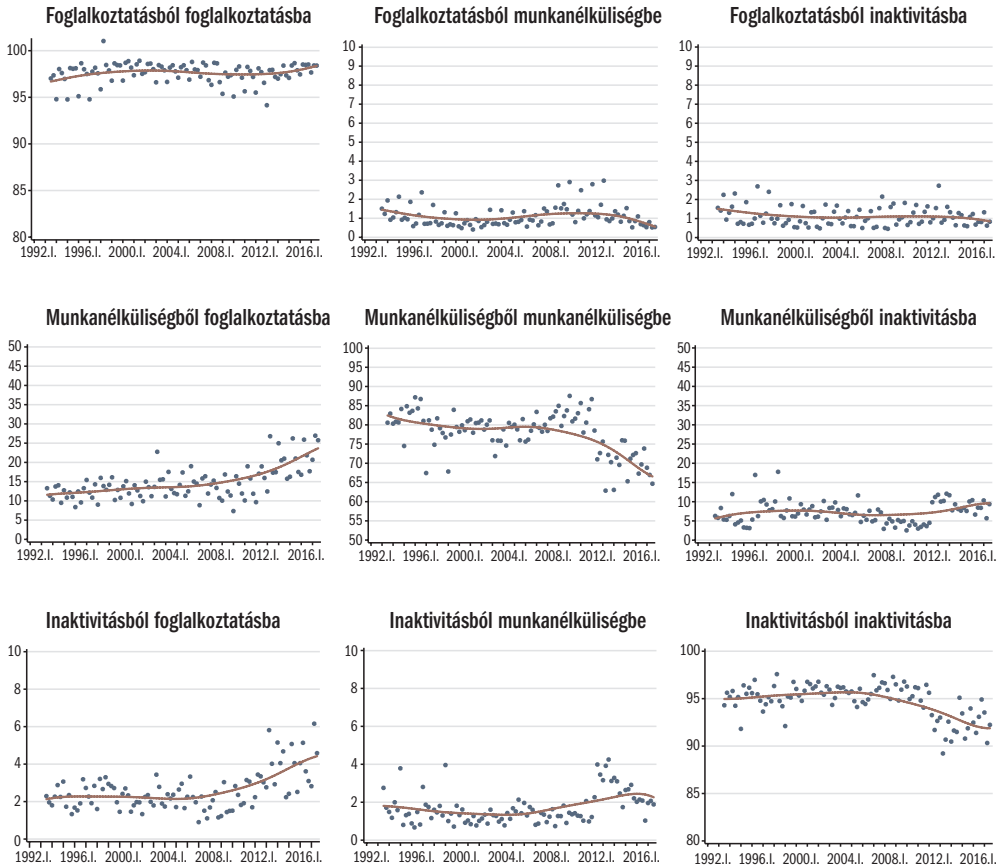
Forrás: MTA KRTK Kapcsolt Államigazgatási Adatgyűjtemény, 2003–2011.

79. A 2003-ban 25, 35, illetve 45 éves férfiak és nők
havi átlagos bruttó keresete 2003–2011-ben

Forrás: MTA KRTK Kapcsolt Államigazgatási
Adatgyűjtemény, 2003–2011.

80. A különböző munkapiaci állományok közötti negyedéves áramlások intenzitásának alakulása a 15–64 éves férfiaknál

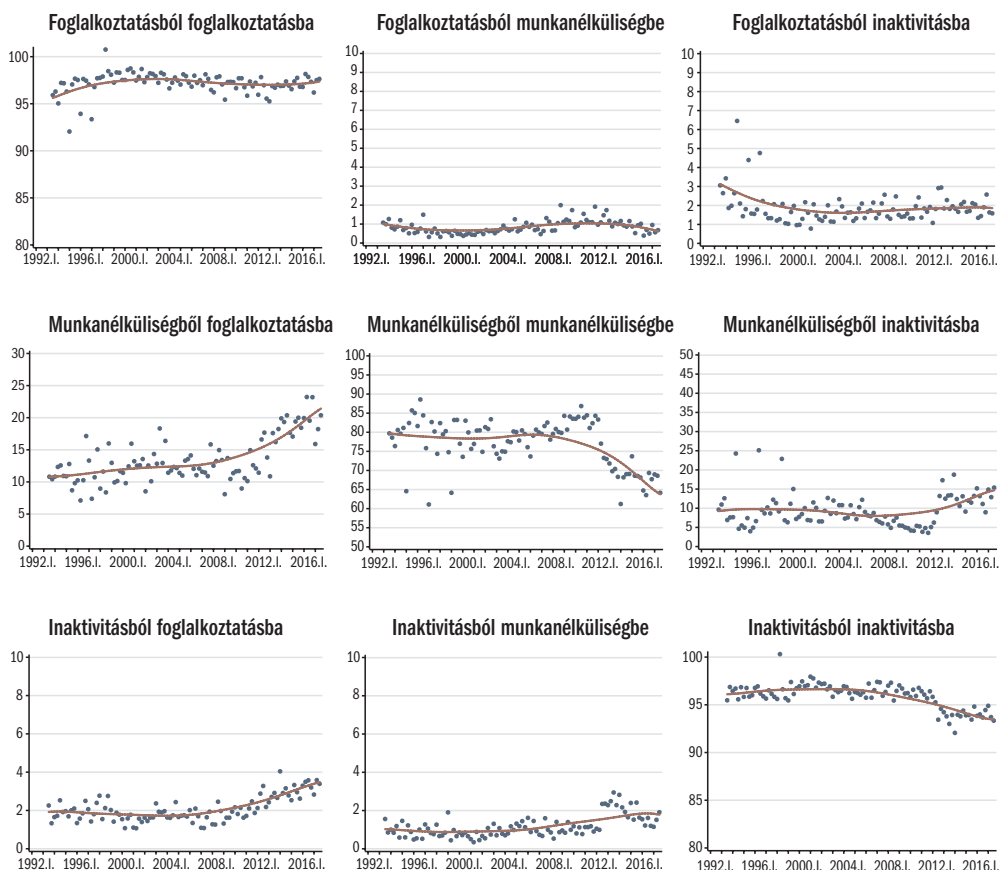

Megjegyzés: A számításokat a KSH Munkaerő-felmérés mikroadataira támaszkodva végeztük a 15–64 éves férfiakra. Az átlépési esélyeket két állapot között egy negyedév során átlépő emberek számának és a kiinduló állapot megelőző negyed-

év állományának hányadosaként kapjuk, majd az állomány és az áramlás közötti konzisztencia érdekében korrigáltuk. A pirossal jelölt *lowess* görbék mutatják az idősoros trendet.

Forrás: KSH MEF

81. A különböző munkapiaci állományok közötti negyedéves áramlások intenzitásának alakulása a 15–64 éves nőknél

Megjegyzés: A számításokat a KSH Munkaerő-felmérés mikroadataira támaszkodva végeztük a 15–64 éves nőkre. Az átlépési esélyeket két állapot között egy negyedév során átlépő emberek számának és a kiinduló állapot megelőző negyedév

állományának hányadosaként kapjuk, majd az állomány és az áramlás közötti konzisztencia érdekében korrigáltuk. A pirossal jelölt *lowess* görbék mutatják az idősoros trendet.

Forrás: KSH MEF.